# 17. Political Science

#### that the accommod such Course Content Group A 75 teaching hours (50 Marks) Unit I : Constitutionalism 10 teaching hours Concepts of constitution Types of constitution Flexible Written (enacted) (iii) (iv) Unwritten (evolved) Unit II: Political and constitution development in Nepal 18 teaching hours Political and constitution development since 1948 1950 Revolution and its aftermath (in brief) 1990 Movement for the restoration of democracy The salient features of the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990 Unit III : Government 12 teaching hours 1. Legislature : Composition and functions of the parliament Executive : Composition and functions of the council of ministers Composition and function of the supreme court 3. Judiciary: 7 teaching hours Unit IV : Fundamental Rights, Duties and Citizenship (Acquisition and Loss) Unit V : Major Political parties of Nepal 10 teaching hours Origin, growth and characteristics of political parties of Nepal Unit VI: Electoral process in Nepal 10 teaching hours Theories of Representation 2 General Election 3. Local Election Election Commission: Composition, power and function Unit VII: Foreign Policy of Nepal 8 teaching hours Determinants and features of the Nepalese foreign policy was a damaged as 75 teaching hours Group B (50 Marks) 16 teaching hours Unit I: Public Administration Concepts 1. Scope 3. Approaches to the study of Public Administration Unit II : Personnel Administration 16 teaching hours Concepts and functions Recruitment 3. Promotion Retirement Unit III: Budgetary Processes of Nepal 10 teaching hours Unit IV: Decentralization and Local Development 33 teaching hours Concepts of Decentralization, History of Decentralization. VDC/Municipalities and DDC: Composition, power and functions, 3. Role of Chief District Officer (CDO) and Local Development Officer (LDO). MODEL QUESTION [HSEB Examination 2072 (2015)] Time: 3 hrs. Full Marks:- 100

Time: 3 hrs. Full Marks:- 100 Pass Marks:- 35 समृह 'क' (Group 'A')

Tage as (Group A)

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/Long answer questions) संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे चर्चा गर्नहोस ।

₹×20=€0

संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
 What is constitution? Discuss its types. [From Group A: Unit I]
 विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्ववारे छलफल गर्नुहोस् ।

What is decentralization? Discuss its importance. [From Group B: Unit IV]

३. २००७ सालको क्रान्तिका कारणहरू के के हुन् ? यसले नेपाली राजनीतिमा पारेका

प्रभावहरूबारे छल्फल गर्नुहोस् ।

What are the course of smokition of 2007 B S 2 Discuss its impact on Nepalese

What are the causes of revolution of 2007 B.S.? Discuss its impact on Nepalese politics

politics.

अथवा (OR)

जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूवारे छलफल गर्नुहोस्।

Discuss the composition and functions of the District Development Committee.

[From Group B: Unit IV]

समूह 'ख' (Group 'B')

(सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/Short answer questions)

5×8=40

. नेकपा एमालेको भूमिकाबारे चर्चा गर्नुहोस् । State the role of C.P.N (UML).

[From Group A: Unit V]

प्र. अवकास भनेको के हो ? What is Retirement?

[From Group B: Unit II]

नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस्। How is budget passed in Nepal? Discuss.

[From Group B: Unit III]

अथवा (Or)

मन्त्री परिषद्का कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

Mention the functions of council of ministers.

[From Group A: Unit III]

मौलिक अधिकार भनेको के हो ? What is fundamental rights? [From Group A: Unit IV]
 समान्पातिक प्रतिनिधित्व भनेको के हो ? What is proportional representation?

: है । असमानुपातिक प्रतिनिधत्व भनको के हाँ ? What is proportional representation?

अथवा (Or)

प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका औल्याउनुहोस्। Point out the role of C.D.O.

[From Group A: Unit IV]

## **Exam Questions**

## Group 'A'

#### Unit I: Constitutionalism

संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे चर्चा गर्नहोस्। ٩. What is constitution? Discuss its types. [Q.N.1, 2072] कठोर संविधान भनेको के हो ? What is Rigid constitution? [Q.N. 4, 2070] ₹. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे छलफल गर्नहोस । ₹. What is constitution? Discuss its various kinds. [Q.N. 1, 2069] संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे प्रकाश पार्नहोस् । 8 What is constitution? Discuss its types. [Q.N.6(Or),2068] संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे व्याख्या गर्नहोस् । What is Constitution? Explain its types. [Q.N. 1, 2067] संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे प्रकाश पार्नहोस । What is Constitution? Discuss its types. [Q.N.6(or), 2066] संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे छलफल गर्नहोस्। 9 What is constitution? Discuss its types. [Q.N. 1, 2065]

Define constitution and describe its types. [Q.N. 2, 2063] 'संविधानवाद' शब्दको व्याख्या गर्नुहोस् । Explain the term 'Constitutionalism'.[Q.N. 6, 2063]

संविधान भन्नाले के बुक्तिन्छ ? लचकदार संविधानका गुणहरू र अवगुणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
 What is meant by constitution ? Discuss the merits and demerits of the flexible constitution.

[Q.N. 1, 2062]

संविधानको परिभाषा दिएर यसका प्रकारहरूबारे विवेचना गर्नुहोस्।

४. नेपालमा प्रजातन्त्रको पुनरुत्थानको लागि गरिएको २०४६ सालको आन्दोलनको परीक्षण गर्नुहोस् । Examine the causes of the 1990 movement for the restoration of democracy in Nepal. [Q.N. 5, 2062]

[Q.N. 3, 2063]

नेपालमा २००७ सालको कान्तिका उपलब्धिहरूबारे उल्लेख गर्नुहोस् । Write about the achievements of the 1950 AD revolution in Nepal.

- Political Science ... 319 नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूको परीक्षण गर्नहोस । 94 Examine the salient features of the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990. [Q.N. 1, 2061] नेपालमा प्रजातन्त्रको पुनस्त्थानको लागि गरिएको २०४६ सालको आन्दोलनका कारणहरूबारे 94. चर्चा गर्नहोस। Discuss the causes that led to the 1990 movement launched for the restoration of democracy in Nepal. नेपालको २००७ सालको ऋान्तिका कारण केके हुन् ? 99. What are the causes of 1950 revolution in Nepal ? नेपाल अधिराज्यकों संविधान, २०४७ का मुख्य विशेषताहरू केके हन ? 95. What are the important features of the constitution of the kingdom of Nepal, 1990 ? [Q.N. 7 (Or), 2060] वि.सं. २०४६ सालको जनआन्दोलन हुनाका कारण र परिणामहरू के के हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् । 99. What are the causes and consequences of the peoples movement of 2046 B.S.? [Q.N. 2, 2059] Discuss. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूबारे छलफल गर्नुहोस्। 20 Discuss the salient features of the Constitution of the Kingdom of Nepal 2047. [Q.N. 4, 2059] २००७ सालको ऋान्ति हनाका कारणहरू के के हन् ? छलफल गर्नुहोस् । 29. What are the causes of the Revolution of 2007 B.S.? Discuss. [Q.N.6, 2059] प्रजातन्त्रको पनः स्थापनाको लागि २०४६ सालको जनआन्दोलनका कारणहरूको वर्णन गर्नहोस् । 22. Discuss the causes of Movement for the Restoration of Democracy in Nepal 1990. [Q.N. 1, 2058] नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूबारे व्याख्या गर्नुहोस् । Examine the features of the constitution of the kingdom of Nepal 1990. [Q.N. 1 (Or), 2058] नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ का विशेषताहरूको उल्लेख गर्नहोस । 28 Discuss the salient features of the constitution of the Kingdom of Nepal, 1990. चर्चा गर्नहोस । Nepal. Unit III: Government मन्त्री परिषद्का कार्यहरू उल्लेख गर्नहोस । 9. Mention the functions of council of ministers. [Q.N.6(Or), 2072] नेपालको सर्वोच्च अदालतको गठन र कार्यहरूबारे वर्णन गर्नहोस । Describe the composition and functions of the supreme court of Nepal. [Q.N. 2, 2071] मन्त्री परिषद्को गठन र कार्यहरूबारे व्याख्या गर्नहोस् । 3. Explain the composition and functions of the council of ministers. [Q.N. 3, 2071] व्यवस्थापिकाको कार्यहरूका सूची बनाई कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस । List the functions of legislative and explain any two of them. [Q.N. 7, 2071] कार्यपालिकाको कार्यहरूका सूची वनाई कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् । ٧. List the functions of executive and explain any two of them. [Q.N.8, 2071] मन्त्रिपरिषद्का कार्यहरूको परीक्षण गर्नुहोस् । Examine the functions of the council of ministers. [Q.N. 6 (Or), 2067]
  - प्रतिनिधिसभाको कार्यहरूको सङ्क्षेपमा वर्णन गर्नुहोस्। सर्वोच्च अदालतका शक्ति र कार्यहरूको परीक्षण गर्नहोस् ।

२५. नेपालमा प्रजातन्त्रको पुनरूत्थानको लागि भएको २०४६ सालको आन्दोलनको छोटकरीमा

Briefly narrate the causes of the 1990 movement for the restoration of democracy in [Q.N. 10 (Or), 2057]

- 9 Discuss in brief the functions of Pratinidhi Sabha (House of Representative). [Q.N. 7, 2069]
- Examine the powers and the functions of the Supreme Court. [Q.N.8(or), 2066]

Discuss the Power and Position of the Prime Minister of Nepal: [Q.N. 3, 2058]

[Q.N. 2, 2058]

	gedalisis u mit sato) nousanti saterastiquit satiaPoliti	cal Science 321
२८.	श्री ५ को शक्ति तथा कार्यहरू के के हुन् ? What are the powers and functions of the King of Nepal ? Discuss.	[Q.N. 6, 2058]
29.	what are the powers and functions of the King of Nepal ? Discuss. सर्वोच्च अदालतको साधारण क्षेत्राधिकार के हो ?	[4.14. 0, 2030]
	What is the ordinary jurisdiction of the Supreme Court?	[Q.N. 7, 2058]
₹ <b>0</b> ,\€5	संसदमा विपक्षी दलहरूको भूमिकाबारे छोटकरीमा छलफल गर्नुहोस्। Briefly discuss the role of Opposition Parties in Parliament.	[Q.N.8, 2058]
39.00	ेनेपालको मन्त्री परिषद्का गठन र कार्यहरू बारे छलफल गर्नुहोस् ।	Discount
₹₹	Describe the composition and functions of the Council of Ministers of Nep नेपालको संसदका कार्यहरूको छौटकरी बयान मर्नुहोस् ।	al. [Q.N.3, 2057]
<b>33</b> .	Briefly discuss the functions of the Nepalese Parliament. नेपालको सर्वोच्च अदालतका कार्यहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।	[Q.N. 6, 2057]
There,	Examine the functions of the Supreme Court of Nepal.	[Q.N. 10, 2057]
	Unit IV: Fundamental Rights, Duties and Citiz	enship
۹.	मौलिक अधिकार भनेको के हो ? What is fundamental rights?	[Q.N.7, 2072]
₹.	नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।	softwarie -
The cost	Discuss the Fundamental Rights of the citizen of Nepal.	[Q.N. 2, 2070]
₹.	नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।	อเจ็บสุขสา
0903	Discuss the fundamental rights of Nepalese citizens.	[Q.N.1,2068]
٤.	नागरिकता प्राप्ति र लोप कसरी हुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।	STATEMENT S
	How is citizenship acquired and lost ? Explain.	[Q.N. 8, 2067]
ζ.	नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।	SERVICE S
18505	Discuss the Fundamental Rights of the Citizen of Nepal.	[Q.N.3(or), 2066]
	समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ?	TO NO DOCC
Lean	What are the merits of the Proportional Representation?	[Q.N.8, 2066]
9. Tenov	नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरू के-के हुन् ? खलफल गर्नुहोस् ।	[Q.N. 1, 2064]
Medi	What are the fundamental rights of the citizen of Nepal ? Discuss. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ अन्तर्गत नेपालको नागरिकका प्रकाश पार्नुहोस् ।	The second secon
1208	Discuss the fundamental rights of the citizens of Nepal under the kingdom of Nepal, 1990.	constitution of the
۹.	नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ अन्तर्गत नेपाली नागरिकहरूका विवरण दिन्होस् ।	मौलिक हकहरूको
1 797	Describe the fundamental rights of Nepalese citizens under the	
1100		
0.	वर्तमान नेपाली संविधानमा नेपाली नागरिकहरूलाई प्रदान गरिएका मौ। चर्चा गर्नुहोस् ।	
16903	Describe the fundamental rights given to Nepalese citizens under 1990 const	itution. [Q.N. 4, 2060]
99.	नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरू के के हुन् ? संक्षेपमा प्रकाश पा What are the fundamental rights of the citizen of Nepal? Describe briefly.	र्नुहोस् । Q.N. 10(Or), 2059]
92.	नागरिकका मौलिक अधिकारबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।	mic a history

Discuss Fundamental Rights of Nepalese People.

### Unit V: Major Political Parties in Nepal

नेकपा एमालेको भूमिकाबारे चर्चा गर्नुहोस् । State the role of C.P.N (UML). [Q.N.4, 2072]

२. नेपालको राजनीतिमा नेकपा एमालेको भूमिकाबारे चर्चा गर्नुहोस्। Discuss the role of CPN (UML) in Nepalese politics.

[Q.N. 5, 2070]

नेपालमा राजनैतिक दलको उत्पत्तिको चर्चा गर्नुहोस् ।
 Discuss the origin of Political Parties of Nepal.

[Q.N.8,2068]

४. नेकपा एमालेको भूमिकाबारे सङ्क्षेपमा चर्चा गर्नुहोस् । Briefly state the role of C.P.N. U.M.L.

[Q.N. 7, 2067]

५. उपनितिक दल भनेको के हो ? छलफल गर्नुहोस्। What is political party ? Discuss.

[Q.N. 8, 2064]

# Unit VI: Electoral Process in Nepal

. समानुपातिक प्रतिनिधित्व भनेको के हो ? What is proportional representation?

[Q.N.8, 2072]

समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरूबारे उल्लेख गर्नुहोस् ।
 Mention the merits of proportional representation system.

[Q.N,6, 2071]

समानुपातिक प्रतिनिधित्व भनेको के हो ?
What is proportional representation?

[Q.N.8, 2070]

४. समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ? What are the merits of Proportional Representation?

[Q.N.8, 2069]

समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ?
 What are the merits of proportional representation ?

[Q.N.6,2068]

निर्वाचन आयोगका कार्यहरूको सङ्क्षेपमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
 Explain in brief the functions of Election Commission.

[Q.N. 8 (Or), 2067]

प्रतिनिधित्वको कुनै एक सिद्धान्तका विषयमा चर्चा गर्नुहोस्।
 Describe any one of the theories of representation.

[Q.N. 5, 2060]

समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ? What are the merits of proportional representation?

[Q.N. 7, 2059]

प्रत्यक्ष निर्वाचनका गुण-दोषहरूको विवेचना गर्नुहोस् । Discuss the merits and demerits of Direct Election.

[Q.N. 3(Or), 2057]

## Unit VII: Foreign Policy of Nepal

नेपालको परराष्ट्र नीतिको विशेषताहरूको सूची बनाउनुहोस् र कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।
 List the characteristics of Nepalese foreign policy and explain any two of them. [Q.N. 5, 2071]

२. नेपालको परराष्ट्रनीतिका विशेषताहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस्। What are the characteristics of Nepalese Foreign Policy? Discuss.

[Q.N. 3(Or), 2069]

नेपालको परराष्ट्रनीतिको विषेशताहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।

What are the characteristics of Nepalese Foreign Policy ? Discuss.

[Q.N.3,2068]

४. नेपालको परराष्ट्रनीतिका विशेषताहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।

What are the characteristics of Nepalese foreign policy? Discuss.

[Q.N.5, 2066]

[Q.N. 3, 2069]

[Q.N. 2, 2067]

[Q.N.1, 2066]

[Q.N. 2, 2064]

[Q.N.3, 2060]

_	Secretary and the second secretary and the second s	olitical Science 323
¥.	नेपाली परराष्ट्रनीतिका विशेषताहरू केके हुन् १००० परा १३६ १०००	
£ (5.70	What are the fundamentals of Nepalese Foreign Policy ? नेपालको परराष्ट्र नीतिका मुख्य तत्त्वहरूबारे बयान गर्नुहोस् ।	[Q.N. 6(Or), 2065]
	Discuss the fundamentals of the Nepalese foreign policy.	[Q.N. 4, 2062]
9. TAN	नेपालको परराष्ट्र नीतिका मूलभूत तत्त्वहरूको सङ्क्षिप्त वर्णन गर्नुहोस	
5.0	Briefly describe the fundamentals of the foreign policy of Nepal. नेपाली परराष्ट्रनीतिका मुख्य विशेषताहरू केके हुन् ?	[Q.N. 6, 2061]
9.54	What are the important fundamentals of Nepalese foreign policy नेपालको वैदेशिक नीति निर्धारण गर्ने तत्वहरू के के हुन् ?	
	What are the determinants of Nepalese Foreign Policy?	
90.	नेपालको परराष्ट्रनीति निर्धारण गर्ने मुख्य तत्वहरू के के हुन् ?	The sum and memory
Linear	What are the main determinants of Nepalese Foreign Policy?	[Q.N. 4, 2058]
99.	नेपालको परराष्ट्रनीतिका मूलभूत तत्त्वहरूको छोटकरी विश्लेषण गर्नुह	होस् ।
1000	Analyse, in brief, the fundamentals of the Nepalese foreign polic	y. [Q.N. 7, 2057]
	Group 'B'	Metric Deletro
ESIGN	Unit I: Public Administration	THE PERSON
۹. ا	सार्वजनिक प्रशासनको परिभाषा दिनुहोस् र यसको क्षेत्रबारे वर्णन गर्नु	होस्।
	Define Public Administration and describe its scope.	[Q.N. 3(Or), 2071]
₹.	'पोष्टकर्ब' भन्नाले के बुभ्तनु हुन्छ ?	
	What do you mean by 'POSDCORB'?	[Q.N. 6(Or), 2071]
₹.	सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसका विभिन्न दृष्टिकोणहरूबारे What is public administration? Discuss its different approaches.	[Q.N. 3, 2070]
8.	सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्रबारे प्रकाश पार्नहोस	Marshay at Jewill

What is Public Administration? Discuss its scope.

Define public administration and discuss its scope.

What is Public Administration? Discuss its scope.

९. सार्वजनिक प्रशासन के हो ? यसको क्षेत्रको वंर्णन गर्नुहोस् । What is Public Administration ? Discuss its scope.

What is public administration ? Discuss its scope in brief.

पोष्डकर्ब भन्नाले के बुभूनहुन्छ ? ब्याख्या गर्नहोस् ।

जनप्रशासनको परिभाषा दिई यसको क्षेत्रको वर्णन गर्नुहोस्। Define Public Administration and discuss its scope.

99.

92.

जनप्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्रवारे प्रकाश पार्नुहोस् । What is public administration? Discuss its scope.

'जनप्रशासन' शब्दको व्याख्या गरी यसको क्षेत्रको उल्लेख गर्नहोस् । Explain the term 'Public Administration' and discuss its scope.

१०. सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्र सङ्क्षिप्त रूपमा चर्चा गर्नहोस् ।

सार्वजिनक प्रशासनको परिभाषा दिदै यसको क्षेत्रकोबारेमा वर्णन गर्नहोस् ।

Define Public Administration and discuss its Scope.

What do you mean by POSDCORB ? Explain. [Q.N. 10, 2058]

सार्वजनिक प्रशासनको व्याख्या गर्दै यसको क्षेत्रबारे छलफल गर्नुहोस्।

सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्रबारे प्रकाश पार्न्होस् ।

Unit II: Personnel Administration				
۹.	अवकास भनेको के हो ? What is Retirement?	[Q.N.5, 2072]		
<b>3</b> ,2802	भर्नाका उद्देश्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् । Mention the objectives of recruitment.	[Q.N. 6, 2070]		
\$. 30 <u>2</u>	अवकास भनेको के हो ? यसको उद्देश्यवारे छलफल गर्नुहोस् । What is retirement? Discuss its aims. पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।	[Q.N,6, 2069]		
y .308	Examine the different methods of recruitment.	[Q.N.4,2068]		
20601	Examine the different principles of promotion. पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।	[Q.N. 4, 2067]		
). 11/10. 9.	Examine the different methods of recruitment. अवकाश भनेको के हो ? यसको उद्देश्यमाथि प्रकाश पार्नुहोस् ।	[Q.N.4, 2066]		
٠ ۲.	What is Retirement? Discuss its objectives. पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।	[Q.N.7, 2066]		
۹.		[Q.N. 4, 2065]		
. [11.402	Discuss the objectives of the Retirement.	[Q.N. 6, 2065]		
90.	अवकाश भनेको के हो ? यसको उद्देश्यबारे छलफल गर्नुहोस् । What is Retirement ? Discuss its aims.	[Q.N. 6, 2064]		
99.	सेवा निवृत्ति भन्नाले के बुभिन्छ ? यसका उद्देश्यहरू केके हुन् ? What is meant by retirement ? What are its objectives ?			
97.	पदोन्नित के हो ? उचित पदोन्नित प्रणालीका प्रमुख तत्त्वहरू केके हुन् What is promotion ? What are the essentials of a sound promotion	orduct at the CR		
٩३.	सरकारी सेवामा भर्ती कसरी गरिन्छ ?	[Q.N. 10(or), 2063]		
98.	How are public servants recruited ? नियुक्ति भनेको के हो ? यसका प्रमुख पद्धतिहरूको वर्णन गर्नुहोस्। What is recruitment ? Briefly describe the main methods of recruit	PRETERMENT		
<b>የ</b> ሂ.	सेवा निवृत्ति भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? यसका उद्देश्यहरूको उल्लेख गर्नुह	ोस् ।		
9 <b>६</b> .	पदोन्नित भन्नाले के बुभिन्छ ? उचित पदोन्नित प्रणालीका मुख्य			
1,120	उल्लेख गर्नुहोस् । What is meant by 'promotion' ? Discuss, in brief, the essential			
90.	system. सेवा निवृत्तिको परिभाषा दिएर यसका उद्देश्यहरूको बयान गर्नुहोस् ।	Hand a band of the		
۹ <b>د</b> .	पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।	ार सामिश्रीता रहा		
93.	Examine the different methods of recruitment. and nemocianish अवकाश भनेको के हो ? What is Retirement? कार के हैं। सामग्री			
२०.	सेवा निवृत्तिको परिभाषा दिएर यसका उद्देश्यहरूको वर्णन गर्नुहोस् । Define retirement. Discuss its aims.	[Q.N. 8, 2057]		

## Unit III: Budgetary Process of Nepal

नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् । 9. How is budget passed in Nepal? Discuss. [Q.N.6, 2072] नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छं ? छलफल गर्नहोस् । ₹. How is budget passed in Nepal? Discuss. [Q.N. 6(Or), 2070] बजेट भनेको के हो ? यो कसरी पारित हुन्छ ? 3. What is budget? How is it passed? [Q.N. 4, 2069] नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् । How is budget passed in Nepal? Discuss. [Q.N.5,2068] नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् । ٧. How is budget passed in Nepal ? Discuss. [Q.N. 8, 2065] बजेट भनेकों के हो ? यो कसरी पारित हुन्छ ? What is budget ? How is it passed ? [Q.N. 4, 2064] बजेट भन्नाले के बुभिन्छ ? यसलाई नेपालको संसद्मा पारित गर्ने तरिकाको वर्णन गर्नुहोस् । What is meant by budget? Describe the procedure of passing it in Nepalese Parliament. बजेटको परिभाषा दिई नेपालको संसद्मा यसलाई पारित गर्ने प्रक्रियाबारे छलफल गर्नुहोस्। 5. Define budget and discuss the process of passing it in the parliament of Nepal. [Q.N. 3(Or), 2062] ९ बजेट भन्नाले तपाई के बुझ्नुहुन्छ ? नेपालमा यो कसरी पारित गरिन्छ ? सङ्क्षेपमा उल्लेख गर्नुहोस् । What do you understand by 'budget' ? How is it passed in Nepal ? Discuss briefly. [Q.N. 7, 2061] नेपालमा बजेट कसरी पारित गरिन्छ ? How is budget passed in Nepal? [Q.N. 8, 2060] 90. बजेट के हो ? नेपालको संसदमा बजेट कसरी पारित गरिन्छ ? परीक्षण गर्नुहोस् । 99. What is budget? How is it passed in the Nepalese Parliament? Examine.[Q.N. 5, 2057] Unit IV: Decentralization and Local Development विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस्।

	What is decentralization? Discuss its importance.	[Q.N.2, 2072]
٦.	जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।	क्षा प्रकारिक प्राप्त
1-803	Discuss the composition and functions of the District Development Com	mittee. [Q.N.3(Or), 2072]
₹.	प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका औँल्याउनुहोस् ।	क केन्द्रकी होता । १४
-[6805	Point out the role of C.D.O.	[Q.N.8(Or), 2072]
٧.	गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे वर्णन गर्नुहोस्।	

Describe the composition and functions of the village development committee. [Q.N. 1, 2071] नगरपालिकाको कार्यहरूका सूची बनाई कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।

٧. List the functions of Municipality and explain any two of them. [Q.N. 8(Or), 2071]

विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे व्याख्या गर्नुहोस् । €. What is decentralization? Explain its importance.

[Q.N. 1, 2070]

9.	स्थानीय विकास अधिकारीको भूमिका औल्याउनुहोस् ।	
todo obse	Point out the role of L.D.O. [Q.N. 7, 2070]	
5.	गाउँ विकास समितिको कार्यहरूको सूची बनाई कुनै एकको व्याख्या गर्नुहोस् ।	
perne	List the functions of V.D.C. and explain any one of them. [Q.N. 8(Or), 2070]	
۹.	जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश प्रानुहोस् । 📧 🍮 🗎 🖽	
100.05	Discuss the composition and functions of District Development Committee. [Q.N. 2, 2069]	
90.	गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।	
Tien	Discuss the composition and functions of the Village Development Committee.[Q.N. 5, 2069]	
99.	विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुक्षिन्छ ? What is meant by decentralization?[Q.N. 6(OR), 2069	
92.	विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुभिन्छ ? यसको महत्त्ववारे छलफल गर्नुहोस् ।	
196	What is meant by decentralization ? Discuss its importance. [Q.N.2,2068]	
٩٦.	जिल्ला विकास सपितिको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।	
14000	Examine the composition and functions of the District Development Committee. [Q.N.8 (or),2068]	
18	ि विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।	
	What is decentralization? Explain its importance. [Q.N. 3 (Or), 2067]	
94.		
	Point out the role of C.D.O. [Q.N. 5, 2067]	
94.	्गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस् । 🗷 🖾 🖰 📧 😘	
	Describe the Composition and Functions of the Village Development Committee.[Q.N.2, 2066]	
99	जिल्ला विकास समितिका कार्यहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।	
3.70	What are the functions of the District Development Committee? Discuss. [Q.N.6, 2066]	
95.	विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुिभन्छ ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।	
	What is meant by decentralization ? Discuss its importance. [Q.N. 2, 2065]	
99.	जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस्।	
	Discuss the composition and functions of the District Development Committee.[Q.N. 3(Or), 2065]	
२०.	गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।	
	Discuss the composition and functions of the Village Development Committee.[Q.N. 3(or), 2064]	
२१.	नगरपालिकाका कार्यहरू केके हुन् ?	
	what are the functions of Municipality? [Q.N. 5, 2064]	
<b>२२</b> .	जिल्ला विकास समितिको गठन कसरी हुन्छ ?	
2002	How is District Development Committee composed ? [Q.N. 6(or), 2064]	
२३.	विकेन्द्रीकरण धारणाको व्याख्या गर्नुहोस् ।	
1100	Explain the concept of decentralization. [Q.N. 8(or), 2064]	
२४.	गाउँ विकास समितिका गठन र कार्यहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।	
20	Describe the composition and functions of the village Development Committee. [Q.N. 5, 2063]	
२५.	नगरपालिकाका गठन र कार्यहरूबारे चर्चा गर्नुहोस्। अस्य विकासिक प्रस्कृति हास	
170	Discuss the composition and functions of the Municipality. [Q.N. 5(or), 2063]	
२६.	विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्ववारे चर्चा गर्नुहोस्।	
2071	What is decentralization? Discuss its importance. [Q.N. 9, 2063]	
રહ.	विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुभिन्छ ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।	
	What is meant by 'decentralization'? Discuss its importance. [Q.N. 7(Or), 2061]	
	The state of the s	

[Q.N. 9, 2057]

गाउँ विकास समितिका गठन र कार्यहरूको सङक्षिप्त चर्चा गर्नहोस । 35. Discuss, in brief, the composition and functions of Village Development Committee. [Q.N. 9, 2061] गाउँ विकास समितिका कार्यहरूको चर्चा गर्नुहोस्। 29. Discuss the functions of the village development committee. [Q.N. 7(Or), 2062] स्थानीय शासन प्रक्रियामा गाँउ विकास समितिको भिमकाका बारेमा लेखनहोस । 30 Examine the role of the Village Development Committee in the local governance [Q.N. 2, 2060] process. शक्तिको विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? What is decentralization of power ?[Q.N. 10, 2060] 39. स्थानीय विकासमा जिल्ला विकास समितिको भिमकाबारे प्रकाश पार्नहोस । 32. Examine the role of District Development Committee in the local development. [Q.N.8, 2059] विकेन्द्रीकरण भन्नाले के ब्रभुनुहुन्छ ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नहोस् । 33. What is deceniralization? Discuss its importance. [Q.N. 3, 2059] नगरपालिकाको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पान्होस् । 38. [Q.N. 5 (Or), 2059] Examine the composition and the functions of the Municipality. गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यबारे स्पष्ट पार्नहोस् । 34. Discuss the composition and functions of the Village Development Committee. [Q.N. 5, 2058] विकेन्द्रीकरणको महत्वबारे वर्णन गर्नहोस् । 38. Discuss the importance of Decentralization. [Q.N. 10 (Or), 2058] गाउँ विकास समितिका गठन र कार्यहरूको चर्चा गर्नहोस् । 39

The End

विकेन्द्रीकरण भन्नाले तपाईं के बझ्न हुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

What do you mean by decentralization? Explain.

35.

Discuss the composition and functions of the Village Development Committee. [Q.N.5(Or), 2057]